

Lucie Veselá, UČO 113379

PSY 717, jaro 2015

Zamyšlení se nad komunikováním statistiky v médiích

Sexting: teenageři ukazují své nahé fotky většinou z nudy

Článek

Dne 8. 3. 2012 byly zveřejněny na webových stránkách www.denik.cz informace plynoucí z výzkumu provedeného Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Studie

Výzkum byl zaměřen na výskyt rizikového chování u českých dětí v oblasti informačních a komunikačních technologií. Studie byla zaměřena na zkoumání více oblastí – kyberšikana, sexting, sdílení a zasílání osobních údajů, znalost prostředí sociálních sítí a rizikovosti chování na internetu. Z těchto témat článek prezentoval pouze jednu část, a to výzkum sextingu. Budu tedy srovnávat pouze tuto oblast výzkumu.

Celý výzkumný soubor byl tvořen uživateli Internetu a mobilních telefonů z řad žáků základních a středních škol v celé České republice. Věk respondentů byl omezen 11 – 17 lety. Celkem bylo do výzkumu zapojeno 10 830 školáků.

Prezentace zjištěných údajů v článku

V rámci výzkumu byly v oblasti sextingu zkoumány tyto výzkumné otázky:

- Jaké množství dětí umístilo své sexuálně laděné materiály na internet?
- Kolik dětí odeslalo jiným osobám své vlastní sexuálně laděné materiály?
- Kolik dětí vnímá sexting jako rizikový a riskantní?

Do článku jsou vybrány pouze údaje z první a třetí výzkumné otázky, tedy rizikovost sextingu a umístění sexuálně laděných materiálů na internet. Přitom v článku je sexting popisován komplexně jako elektronické šíření textových zpráv, vlastních fotografií či vlastního videa se sexuálním obsahem, ke kterému dochází v prostředí virtuálních elektronických médií – zejména internetu. Pokud si tedy autorka z článku vybrala pouze statistiky týkající se dvou výzkumných otázek, neměly by být prezentovány komplexně, jako procento českých dětí, které provozují sexting.

V článku je uvedeno, že „téměř sedmdesát pět procent respondentů si uvědomuje, že je sexting rizikový a riskantní, ale stále zůstává velké procento těch, kteří se zveřejňováním svých sexuálních materiálů na internetu vystavují velkému nebezpečí.“ Na konci článku je tato úvodní věta ještě potvrzena „Problém je v tom, že ví, že je to rizikové, přesto to udělají.“

Dále jsou přepsány relativní četnosti počtu dětí, které sexuální materiály na web vystavují: „Vlastní sexuální materiály, na kterých jsou teenageři částečně svlečení nebo úplně nahí, umístilo loni na internet 8,25 procent mladých, přičemž 57,71 procent tvořili chlapi a 42,49 procent dívky.“ Když se podíváme do původní studie, zjistíme, že nebezpečnost sextingu si uvědomuje 73,10 % respondentů.

Údaj byl v článku mírně zaokrouhlen, což v tomto případě nevádí. Článek však v tomto případě slučuje dvě zkoumané oblasti sextingu, a to odesílání sexuálně laděných materiálů jiným osobám a umístování sexuálně laděných materiálů na internet. Odesílání sexuálně laděných materiálů jiným osobám se však dále nevěnuje. Úvodní věta zbytečně situaci zkresluje. Pokud situaci obrátíme, tedy, že 26,9 % dětí sexting jako nebezpečný nevnímá, můžeme v tomto kontextu srovnat jednotlivé údaje. Tedy že své sexuální materiály umístilo na internet 8,25 % respondentů a jiným osobám je pak odeslalo 9,7 % respondentů. Nepovažuji za vhodné použití věty, že velké procento materiály zveřejňuje, když je fakticky zveřejňuje 8,25 % dětí. Ve studii není nikde uvedeno, kolik dětí považuje sexting za nebezpečný, ale přesto své sexuální materiály sdílí na internetu, příp. je zasílá jiným osobám. Nedozvíme se tedy, zda těch celkově 17,95 % (pokud vezmeme nejširší možnost, kdy žáci fotografie buď sdílí, nebo je zasílají a relativní četnosti jednoduše sečteme) žáků, kteří provozují sexting si uvědomují jeho nebezpečnost anebo jsou z té menší cca 27% skupiny, kteří si jeho nebezpečnost ani neuvědomují. A pokud jim nějaké chování nepřipadá rizikové, proč by ho nedělali?

V článku je uvedeno, že byly zastoupeny všechny kraje ČR. Jednotlivé kraje jsou však zastoupeny velmi nerovnoměrně a dle mého názoru tedy není správné usuzovat z výsledků výzkumu na celou ČR. Například žáci z Libereckého kraje tvořili pouze 0,57 % vzorku (i když podíl obyvatel tohoto kraje na celé ČR činí 4,17), na druhé straně pak stál Moravskoslezský kraj s 29,6 % (podíl obyvatel tohoto kraje činí 11,71 %). Tato nepřesnost ani případná výběrová chyba vzorku není v článku vůbec zmíněna. Relativní četnosti získané při výzkumu autorka indukuje na celou Českou republiku bez ohledu na případné nesrovnalosti.

Shrnutí

Článek hodně vybírá statistiky z daného výběru a zobecňuje je jak na celou oblast sextingu tak na celou Českou republiku. Jednotlivé výsledky, tj. relativní četnosti jsou ze studie vypsány správně. Zobecňování však tyto výsledky zkresluje. Případnou nepřesnost statistik článek vůbec nezmiňuje.

Zdroje:

Český statistický úřad. Stav obyvatel ve vybraném území. [online] Citováno dne 30. 4. 2015. http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=2&cislotab=DEM1030CU&kapitola_id=368&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=2&pro_7_35=CZ080&aktualizuj=Aktualizovat

Kopecký, K. Výzkum E-Bezpečí 2012 – fakta o sextingu u českých dětí. Portál E-Bezpečí: Olomouc, 2011. Dostupné z: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/veda-a-vyzkum/418-sexting2012>

Nebezpečí internetové komunikace. [online] Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Univerzity Palackého v Olomouci. Citováno 30. 4. 2015. Dostupné z "http://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/doc_download/39-nebezpei-internetove-komunikace-3-2011-2012"-3-2011-2012

Sexting: teenageři ukazují své nahé fotky většinou z nudy. [online]. Olomoucký deník. Citováno dne 30. 4. 2015. Dostupné z http://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/sexting-teenageri-ukazuji-sve-nahe-fotky-vetsinou-z-nudy-20120307.html

Opravu přijímám.

SJ